

Aitat

Oli vihdoin valmis veljesten pirtti. Viisi syitä oli sen pituus ja kolme sen leveys; itään päin antoi sen toinen, länteen toinen pää. Tultuas sisään ovesta, joka oli huoneen itäisessä päässä, seiso i oikealla suuri kiuvas-uuni, vasemmalla hinkalo, rakettu Valkoa varten talveksi. Kynnyksestä eteenpäin, lähes keskelle huonetta, oli allasi havutettu maa, mutta peripuolella oli uhkea permanto leveistä palkeista rakettu ja ylös tämän kohdalle väljä parvi. Sillä sekä asuintupana että saunana käyttelivät veljekset uutta pirttiänsä. Asuntohuoneesta noin kaksikymmentä askelta seiso i heidän aittansa, liitetty yhteen pienistä, ympyrjäisistä kuusista. Oli siis veljeksellä oivallinen suoja sadetta, myrskyä ja talvipakkasta vastaan, oli myös varahuone heidän ruoka-aineitansa varten. Ja nytpä taisivat he täyttä tointa käydä käsin metsästämiseen ja kaikellaiseen pyydystykseen.

Aleksis Kivi, Seitsemän veljestä (6. luku)

On eräs syyskuun aamu; muutama päivä on mennyt sitten kuin veljesten vaikea retki päättyi. Aholla he istuvat nyt kiehuvan lihapadan ympärillä. Kaksi vuorokautta olivat he matkanpäästä vartioinneet lihoja korvessa, mutta kenkään ei käynyt niitä korjaamaan, ja näkyi siis tulevan tuosta verraton haaskio. Silloin päättivät he käyttää hyödyksensä noita muhkeita kasoja metsässä ja elää oikein jalosti lihapadan ääressä aika tuonnemmaksi. Niin tapahtui. He kantoivat otukset aittaansa, joka täyttyi lihasta, ja orret peittyivät riippuvista vuodista. Ja nytpä kiehui molskien ja kuohuen hirveän suuri lihapata kantoisella aholla lähellä pirttiä, kiehui melkein lakkaamatta aamusta iltaan, ja täysinä ponnistelivat veljesten vatsat. - Siinä he viettivät suruttomia, iloisia päiviä nyt. Milloin he söivät, milloin he haastelivat satuja ja tarinoita, ja milloin taasen he makeasti makasivat, mättäällä pää, ja kuorsauksista jyrähteli kumiseva aho.

Aleksis Kivi, Seitsemän veljestä (9. luku)

Kului päiviä taasen, tuli toisen kesän leikkuu-aika, ja huhdassa kiikkuili laiho loistoisa ja uhkea, jonka vertaista tuskin oli nähty. Silloin veljekset säteilevän auringon helteessä leikkasivat huhtansa; ja pian oli muuttunut kuhilaiksi läikkyvä olki. Mutta vähitellen katosivat kuhilaat taasen, siirrettyinä pirttiin. Siellä parven lämpymässä vilja kuivattiin, alhaalla seinään lyötiin ja puhdistettiin. Ja oli viimein huhta ihan lakea, jyvät korjatut, joista suurin osa viipymättä saatettiin Viertolaan, mutta omiksi tarpeiksi jätettiin kuitenkin kaksikymmentä tynnöriä. Tuli nyt jyvien kautta maksetuksi noin puolet veljesten maksettavasta; ja lupasi Viertolainen kuitata heidän velkansa kaiken, jos heittäisivät huhdan hänelle kerran kauralla viljeltäväksi, antaisivat hänelle Jukolan metsästä hirret

uuteen, uhkeaan riiheen, ja saattaisivat takaisin neljäkymmentä härjänvuotaa. Ja veljekset suostuivat kauppaan. Niin olivat he pääsneet kiusallisesta seikasta, joka kuitenkin olisi saattanut heidän aittaansa jyviä enemmän kuin tulevan talven tarpeiksi. Mutta toi se heille vielä tärkeämpiäkin kohtauksia. Tuosta viljasta, noista pulskeista huhtajyvistä lennähti Juhanin aatos viinanpolttoon ja kohta suostui hänen tuumiinsa myöskin Timo. Muut tuota yritystä alussa kyllä iskivät vastaan, mutta voittipa viimein Juhanin ja Timon tahto. Juhani lausuili, kuinka viinakin, jos sitä taidolla ja kohtuudella nauttii, on iloksi ja onneksi, etenkin heille, kaarneenpoikasille synkeässä sydänmaassa. Ja kävivät he juoneen, rakensivat pienen kölsän sudentarhan ojankoon ja saattoivat sinne Jukolasta vanhan viinapannun; sillä nahkapeitturilla itsellään ei ollutkaan varoja viinankeittoon. Mutta nytpä Impivaaran ojalta savu suitsuilemaan taivahalle; ja runsaasti antoi keitto kirkasta viinaa.

Aleksis Kivi, Seitsemän veljestä (10. luku)